

UZASADNIENIE

Wnioskodawczyni A. P. (1) wniosła o ustanowienie na służebności przesyłu, obciążającej nieruchomości gruntową położoną w miejscowości Z., stanowiącą działki ewidencyjne o (...), dla której Sąd Rejonowy w Słupsku prowadzi KW nr (...) i (...), dla której Sąd Rejonowy w Słupsku VII Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr (...), za stosownym wynagrodzeniem miesięcznym.. Wnioskodawczyni podniosła, że jest właścicielką nieruchomości, na której posadowione są urządzenia elektroenergetyczne stanowiące własność uczestnika, które stanowią poważne ograniczenia prawa własności wnioskodawczyni w zakresie sposobu zagospodarowania nieruchomości. Wnioskodawczyni czyniła starania o uregulowanie sytuacji prawnej pomiędzy stronami, jednakże nie doszło do porozumienia. W piśmie z dnia 26.03.2013r. wnioskodawczyni sprecyzowała, iż domaga się ustanowienia służebności przesyłu na nieruchomościach wskazanych we wniosku na rzecz uczestnika (...) S.A. w G., której treścią jest znoszenie przez wnioskodawczynię istnienia na nieruchomości obciążonej i w przestrzeni nad i pod powierzchnią tej nieruchomości urządzeń przesyłowych typu elektroenergetycznego tj. słupa oraz linii energetycznej napowietrznej oraz prawa korzystania z nieruchomości obciążonej w zakresie niezbędnym do dokonywania konserwacji, remontów, modernizacji urządzeń przesyłowych wraz z prawem wejścia i wjazdu na teren odpowiednim sprzętem.

Uczestnik postępowania (...) S.A. w G. wniósł o oddalenie wniosku wskazując, iż nabył w drodze zasiedzenia służebność przesyłu na nieruchomości wnioskodawczyni. Z ostrożności procesowej uczestnik wskazał również ewentualną treść służebności przesyłu oraz wskazał w jaki sposób winno być ustalone wynagrodzenie za ustanowienie tej służebności.

Sąd ustalił, co następuje:

A. P. (1) od dnia 25 stycznia 2007r. jest właścicielką zabudowanej działki gruntu nr (...) o powierzchni(...) ha położonej w obrębie geodezyjnym miejscowości Z.. Uczestniczka w dniu 1 września 2010r. nabyła niezabudowaną działkę gruntu nr (...) o powierzchni (...) ha, położoną w obrębie ewidencyjnym Z..

Postanowieniem z dnia 6 lutego 1959r. Sąd Powiatowy w S. założył księgę wieczystą nr (...) dla nieruchomości rolnej zabudowanej położonej we wsi Z. (obecnie: Z.) pow. S., składającej się z działek o nr: (...). Mocą aktu nadania Powiatowej Komisji Ziemskiej w S. z dnia 31 lipca 1947r. prawo własności tego gospodarstwa uzyskał J. G.. Postanowieniem z dnia 21 października 1970r. w księdze wieczystej nr (...) w dziale I-o wykreślono wpis pod nr 1, pod nr 2 wpisano: wieś Z. (...) D. pow. S. - gospodarstwo rolne z zabudowaniami – działki nr (...) o obszarze (...)ha, w dziale II do nazwiska właściciela J. G. dopisano: właściciel do bieżącego nr nieruchomości 2.

Dowód: dokumenty w aktach księgi wieczystej nr (...), odpis księgi wieczystej nr (...).

Decyzją Naczelnika Gminy w U. z dnia 7 sierpnia 1980r. przejęto na własność Państwa gospodarstwo rolne o powierzchni(...)stanowiące własność J. G., zapisane w księdze wieczystej nr (...), oznaczone działkami nr (...) - bez budynków w zamian za rentę inwalidzką. J. G. przydzielono do bezpłatnego dożywotniego użytkowania działkę gruntu o powierzchni do (...) ha, która została wydzielona z działki nr (...). Działka nr (...) została podzielona na działki nr (...). Następnie działka nr (...) została podzielona na działki nr (...). Decyzją z 8 listopada 1991r. przeniesiono nieodpłatnie na rzecz S. K. - spadkobierczyni J. G., własność działki gruntu Państwowego Funduszu Ziemi nr (...) powierzchni (...)ha. Działka nr (...) została odłączona z księgi wieczystej nr (...) i przeniesiona do księgi wieczystej nr (...). Małżonkowie K. w dniu 28 października 1999r. sprzedali E. i W. P. działkę nr (...) o powierzchni (...)ha. Umową z dnia 25 stycznia 2007r. przeniesiono własność tej działki na A. P. (1).

Dowód: dokumenty w aktach księgi wieczystej nr (...).

W dniu 27 września 1991r. w Urzędzie Gminy w U. przeprowadzono przetarg celem wyłonienia kandydata na nabywcę nieruchomości Państwowego Funduszu Ziemi. Przedmiotem przetargu była działka nr (...) o powierzchni (...) ha

położona w miejscowości Z., dla której Państwowe Biuro Notarialne w S. prowadziło księgę wieczystą nr (...). W dniu 21 października 1991r. działka nr (...), stanowiąca własność Skarbu Państwa została sprzedana K. K. (2), który nabył ją do majątku dorobkowego z S. K..

Dowód: protokół z przetargu z dnia 27.09.1991r., akt notarialny - umowa sprzedaży Rep. A nr (...) w aktach księgi wieczystej nr (...).

S. i K. K. (2) umową z dnia 12 sierpnia 2005r. przenieśli własność działki nr (...) na rzecz E. i W. P., którzy umową z dnia 19 października 2007r. sprzedali ją E. M.. Decyzją Wójta Gminy U. z dnia 27 marca 2009r. zatwierdzono podział działki nr (...), położonej w obrębie geodezyjnym Z. na działki nr (...). E. M. w dniu 1 września 2010r. przeniosła na A. P. (1) własność działki nr (...) o powierzchni (...) ha.

Dowód: akt notarialny – umowa przenosząca prawo własności nieruchomości Rep. A nr (...), akt notarialny – umowa przeniesienia prawa własności Rep. A nr (...), akt notarialny – umowa przeniesienia własności Rep. A nr (...), decyzje, mapy w aktach księgi wieczystej nr (...).

Na działkach nr (...) znajdują się elementy elektroenergetycznej linii napowietrznej niskiego napięcia 0,4 kV stanowiącej własność wnioskodawcy, a wybudowanej w latach przedwojennych.

Bezsporne .

Zarządzeniem nr 13 Naczelnego Dyrektora Zakładów (...) w B. z dnia 10 maja 1978r. utworzono w Zakładach (...) w B. zakład działający wg zasad wewnętrznego pełnego rozrachunku gospodarczego pod nazwą Zakład (...) w S.. Prezes Rady Ministrów zarządzeniem nr 57 z dnia 30 grudnia 1988r. w sprawie podziału niektórych przedsiębiorstw zgrupowanych we Wspólnocie (...) i (...) Brunatnego z dniem 31 grudnia 1988r. podzielił Północny O. Energetyczny w B.. W wyniku tego podziału powstało m.in. przedsiębiorstwo państwowe Zakład (...) z/s w S.. Minister Przemysłu i Handlu zarządzeniem z 9 lipca 1993r. nr 205/O./93 podzielił przedsiębiorstwo państwowe Zakład (...) w S. w celu wniesienia przez Skarb Państwa zorganizowanej części mienia tego przedsiębiorstwa do spółki akcyjnej (...) SA w W.. Tym samym zarządzeniem przekształcono jednocześnie w/w przedsiębiorstwo państwowe w jednoosobową spółkę Skarbu Państwa pod nazwą Zakład (...) Spółka Akcyjna w S.. Zakład (...) SA w S. wstąpił we wszystkie prawa i obowiązki Zakładu (...) w S. z wyłączeniem praw i obowiązków przejętych przez (...) SA w W.. Z Zakładu (...) przekazano (...) SA stację Ż., linię 400 kV Ż.-D. o długości 88,98 km i linię 220 kV Ż.-G. o długości 128,15 km. Aktem notarialnym z dnia 12 lipca 1993r. przekształcono przedsiębiorstwo państwowe Zakład (...) w S. w (...) Spółkę Akcyjną Skarbu Państwa. Postanowieniem Sądu Rejonowego w Słupsku z dnia 13 września 1993r. spółka ta została wpisana do rejestru handlowego.

(...) Spółka Akcyjna z siedzibą w G. (wcześniej działająca pod firmą: (...) Spółka Akcyjna, (...) Spółka Akcyjna,) powstała w dniu 26 listopada 2004r. w wyniku połączenia ośmiu spółek w trybie określonym w art. 492§1 k.s.h. poprzez przeniesienie całego majątku tych spółek, w tym i Zakładu (...) SA z/s w S..

Postanowieniem z dnia 28 kwietnia 2014r. Sąd Rejonowy w Słupsku oddalił wniosek (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w G. o stwierdzenie zasiedzenia służebności przesyłu na nieruchomości gruntowej położonej w miejscowości Z., stanowiącej działki ewidencyjne o numerze (...), dla których Sąd Rejonowy w Słupsku VII Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr (...) – stanowiącej własność uczestniczki A. P. (2). Postanowieniem z dnia 17 października 2014r. Sąd Okręgowy w Słupsku oddalił apelację wnioskodawcy zaskarżającą powyższe postanowienie.

Dowód: postanowienie Sądu Rejonowego w Słupsku z dnia 28 kwietnia 2014r. wraz z uzasadnieniem, sygn. akt IX Ns 406/13 – k 150, 159-167, postanowienie Sądu Okręgowego w Słupsku z dnia 17 października 2014r. wraz z uzasadnieniem, sygn.. akt IV Ca 406/14 – k. 191, 196-202 - w aktach IV Ca 406/14.

Postanowieniem z dnia 8.12.2015r. w sprawie IX Ns 91/15 Sąd Rejonowy w Słupsku stwierdził, że Skarb Państwa, nabył przez zasiedzenie w dniu 1.08.1967r. służebność gruntową o treści odpowiadającej służebności przesyłu,

obciążającą nieruchomość gruntową, położoną w miejscowości Z., stanowiącą działki ewidencyjne o nr (...), dla której Sąd Rejonowy w Słupsku prowadzi KW nr (...), polegającą na prawie korzystania z nieruchomości obciążonej przez utrzymanie, konserwację, naprawę i eksploatację słupów oraz linii elektroenergetycznej napowietrznej niskiego napięcia 0,4 kV oraz wejście i wjazd na nieruchomość obciążoną w każdej chwili w okresie trwania służebności, w celu wykonania niezbędnych prac związanych z utrzymaniem, konserwacją, naprawą i eksploatacją słupów oraz linii elektroenergetycznej napowietrznej niskiego napięcia 0,4 kV, zgodnie z mapą z zaznaczeniem przebiegu linii elektroenergetycznych oraz innych urządzeń elektroenergetycznych, sporządzoną w opinii biegłego P. J. z dnia 18.02.2014r., wydaną w sprawie tut. Sądu IX Ns 406/13, stanowiącą załącznik do niniejszego postanowienia. Postanowienie to uprawomocniło się.

Dowód: postanowienie Sądu Rejonowego w Słupsku z dnia 8.12.2015r. wraz z uzasadnieniem, sygn. akt IX Ns 91/15 – k. 113, 117-124 akt IX Ns 91/15.

Sąd zważył:

Podstawę prawną żądania wniosku stanowi art. 305¹ k.c., zgodnie z którym nieruchomość można obciążyć na rzecz przedsiębiorcy, który zamierza wybudować lub którego własność stanowią urządzenia, o których mowa w art. 49 § 1 [służące do doprowadzania lub odprowadzania płynów, pary, gazu, energii elektrycznej], prawem polegającym na tym, że przedsiębiorca ten może korzystać w oznaczonym zakresie z nieruchomości obciążonej, zgodnie z przeznaczeniem tych urządzeń.

Podstawowym sposobem ustanowienia służebności przesyłu jest umowa między właścicielem nieruchomości i przedsiębiorcą. Właściciel nieruchomości może żądać odpowiedniego wynagrodzenia w zamian za ustanowienie służebności przesyłu. Jeżeli właściciel nieruchomości odmawia zawarcia umowy, to służebność przesyłu może być na żądanie przedsiębiorcy ustanowiona przez sąd, za odpowiednim wynagrodzeniem (art. 305² § 1 kc). Jeżeli przedsiębiorca odmawia zawarcia umowy o ustanowienie służebności przesyłu, a jest ona konieczna do korzystania z urządzeń, o których mowa w art. 49 § 1, właściciel nieruchomości może żądać odpowiedniego wynagrodzenia w zamian za ustanowienie służebności przesyłu (art. 305² § 2 kc).

Stwierdzić należy, że obciążenie nieruchomości prawem rzeczowym ograniczonym w postaci służebności przesyłu za wynagrodzeniem następuje w wyniku umowy (jak to wskazano wyżej) bądź w wyniku orzeczenia sądowego (czego dotyczyła niniejsza sprawa) albo decyzji administracyjnej. Jedyny wyjątek nabycia z mocy prawa tej służebności odnosi się do zasiedzenia służebności (art. 305⁽⁴⁾ w zw. z art. 292) (wyrok SA w Poznaniu z 17 marca 2010 r., I ACa 170/2010, SIP nr 628180, Lexis.pl nr 3908423).

Zebrany w sprawie materiał dowodowy potwierdził, że na nieruchomości stanowiącej własność wnioskodawczyni, uczestnik postępowania będący przedsiębiorcą posadził urządzenie infrastruktury technicznej w postaci urządzeń elektroenergetycznych. Nie ulega zatem wątpliwości, iż zachodziły przesłanki do ustanowienia na przedmiotowej nieruchomości na rzecz uczestnika postępowania służebności przesyłu. Jednakowoż uczestnik podniósł, iż doszło do nabycia służebności przesyłu poprzez jej zasiedzenie. W tutejszym Sądzie toczyło się postępowanie o stwierdzenie zasiedzenia służebności gruntowej o treści odpowiadającej służebności przesyłu obciążającej nieruchomość wnioskodawczyni. Postanowieniem z dnia 8.12.2015r. w sprawie IX Ns 91/15 Sąd Rejonowy w Słupsku stwierdził, że Skarb Państwa, nabył przez zasiedzenie w dniu 1.08.1967r. służebność gruntową o treści odpowiadającej służebności przesyłu, obciążającą nieruchomość gruntową, położoną w miejscowości Z., stanowiącą działki ewidencyjne o nr (...), dla której Sąd Rejonowy w Słupsku prowadzi KW nr (...), polegającą na prawie korzystania z nieruchomości obciążonej przez utrzymanie, konserwację, naprawę i eksploatację słupów oraz linii elektroenergetycznej napowietrznej niskiego napięcia 0,4 kV oraz wejście i wjazd na nieruchomość obciążoną w każdej chwili w okresie trwania służebności, w celu wykonania niezbędnych prac związanych z utrzymaniem, konserwacją, naprawą i eksploatacją słupów oraz linii elektroenergetycznej napowietrznej niskiego napięcia 0,4 kV, zgodnie z mapą z zaznaczeniem przebiegu linii elektroenergetycznych oraz innych urządzeń elektroenergetycznych, sporządzoną w opinii biegłego P. J. z dnia

18.02.2014r., wydaną w sprawie tut. Sądu IX Ns 406/13, stanowiącą załącznik do niniejszego postanowienia. Postanowienie to uprawomocniło się.

Skoro zatem doszło do nabycia służebności odpowiadającej treści służebności przesyłu w wyniku jej zasiedzenia nie jest możliwym ustanowienie tej służebności obecnie w oparciu o orzeczenie sądu na wniosek właściciela nieruchomości. Służebność bowiem istnieje.

W razie zmiany osoby przedsiębiorcy służebność przesyłu przechodzi na nabywcę przedsiębiorstwa lub urzędzeń określonych w art. 49, a wygasa z chwilą zakończenia likwidacji przedsiębiorstwa. Stwierdzić należy, że uczestnik postępowania (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w G. jest następcą prawnym Skarbu Państwa – przedsiębiorstwa państwowego Zakłady (...) w B., a później przedsiębiorstwa państwowego Zakład (...) w S., następnie Zakładu (...) S.A. w S.. Obecnie zatem to uczestnik postępowania jest beneficjentem służebności obciążającej nieruchomości wnioskodawcy.

Mając powyższe na uwadze, wniosek należało oddalić.

Na podstawie art. 520 § 2 kpc i art. 102 kpc w zw. z art. 13 § 2 kpc Sąd nie obciążył wnioskodawcy kosztami postępowania. W ocenie Sądu, za takim rozstrzygnięciem przemawiają względy słuszności, w szczególności z uwagi na charakter sprawy oraz jej wynik.